Drinking from the King's Cup: From Defeat to Victory

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

An odd midrash

1. Talmud, Megilah 11b

"בימים ההם כשבת המלך" וכתיב בתריה "בשנת שלוש למלכו"? אמר רבא: מאי "כשבת"? לאחר שנתיישבה דעתו. אמר: בלשצר חשב וטעה, אנא חשיבנא ולא טעינא... אמר [בלשצר] "השתא ודאי תו לא מיפרקי, אפיק מאני דבי מקדשא ואשתמש בהו." היינו דקאמר ליה דניאל "ועל מרא שמיא התרוממת, ולמאניא די ביתה היתיו קדמך." וכתיב "בה בליליא קטיל בלשאצר מלכא"...

אמר [אחשורוש] "איהו מיטעא טעי, אנא חשיבנא ולא טעינא."... כיון דחזי דמלו שבעין ולא איפרוק, אמר "השתא ודאי תו לא מיפרקי, אפיק מאני דבי מקדשא ואשתמש בהו." בא שטן וריקד ביניהן והרג את ושתי.

"In those days, when the king sat" and then "In the third year of his reign"? Rava said: What is "when [the king] sat"? When his mind was settled. He said: Belshazzar calculated and erred, I will calculate and not err...

Belshazzar said, "Now, certainly, they will not be redeemed! I will take out the implements of the Temple and use them." Thus Daniel said, "You elevated yourself over the Master of Heaven, and the implements of His house were brought before you." And it says, "That night, King Belshazzar was killed"...

[Achashverosh] said "He erred; I will calculate and not err."... When he saw that the seventy were complete and they were not redeemed, he said, "Now, certainly, they will not be redeemed! I will take out the implements of the Temple and use them." The Satan came and danced among them, and he killed Vashti.

2. Talmud, Megilah 12a

"והשקות בכלי זהב וכלים מכלים שונים" – 'משונים' מיבעי ליה? אמר רבא: יצתה בת קול ואמרה להם, "ראשונים כלו מפני כלים, ואתם שונים בהם?!"

"And drinking from gold vessels, and vessels of different kinds [shonim]" – Shouldn't it be meshunim? Rava said: A voice emerged and said to them, "The first were destroyed because of the vessels, and you will repeat [shonim] with them?"

Approach 1: Conquest Reversed

3. Shemuel I 5:1-2

:וְּכְלְשְׁתִּים לָקְחוּ אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מֵאֶבֶן הָעֵזֶר אַשְׁדּוֹדָה: וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבִאוּ אֹתוֹ הַאֶּלַ הָעוֹן וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ אַצֶל דְּגוֹן וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ אַצֶל דְּגוֹן הַאָּלֹקִים וַיְבָאָהוּ מֵאֶבֶן הָעֵזֶר אַשְׁדּוֹדָה: וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מֵאֶבֶן הָעֵזֶר אַשְׁדּוֹדָה: וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אָת אֲרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מֵאֶבֶן הָעֵזֶר אַשְׁדּוֹדָה: וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אָת אֲרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מֵאֶבֶן הָעֵזֶר אַשְׁדּוֹדָה: וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אָת אָרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מֵאֶבֶן הְעֵזֶר אַשְׁדּוֹדְה: וַיִּקְחוּ בְּילְשְׁתִּים אָת אָרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מַאֶבֶן הְעֵזֶר אַשְׁדּוֹיְהָה: וַיִּקְחוּ אָת אָרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מֵאֶבֶן הְעֵזֶר אַשְׁדּוֹדְה: וְיִקְחוּ בְּילְשְׁתִּים לְקְחוּי אֵת אָרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מֵאֶבְ הְעוֹיְיוֹם בּיִבְּאָהוּ אַת אָרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מַאָּבֶן הְעֵזֶר אַשְׁדּוֹדְה: וְיִקְחוּ בְּלְשְׁתִּים לְּקְחוּ אָת אָרוֹן הָאֱלֹקִים וַיְבָאָהוּ מֵאֶבֶן הְעָזְר אַשְׁדּוֹדְה: וְיִקְחוּ בְּלִישְׁתִּים בְּיבְּאָהוּ אָלִים וַיְבָאָהוּ מְעֹים וַיְבָּאָהוּ בְּיּים וַיְבָּאָהוּ בְּלְיתְיּתְים בְּיבְּיבְּיוֹים וַיְבָּאָהוּ בְּעָבְיוֹם וֹיִבְאָבְיוֹים בּוֹיְבְּעָה וֹיִיוֹים בְּיִבְּיְתוּ בְּיבְּיִבְּיוֹים וְיִבְאָבְיוֹים וֹיִבְּאָהוּ בְּעָבְיוֹים בְּיבְיבּיוֹ הְיּבְּיְהוּ בְּיִיבְיוֹם וְיִבְּאָבְיוֹים וְיִבְּאָבְיִים וְיבְבְאָהוּ בְּיִים בְּיבְיבְּיוֹים בְּיְבְּיִבְיּיוֹ בְּיִיבְיוֹים בְּיִיבְיּיִים בְּיִבְּיִבְּיוֹ בְּיִבְיּיוֹם בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיְהִים בְּיִבְּיִבְיּוֹים בְּיִבְּיוֹבְיִים וְיבְבָּיְיוֹים וְיבְבָּיִיה וֹיִיבְיוֹים בְּיבְּיבְיוֹים בְיבְּבְיּה בְּיוֹים בְּיבְּבְיּהוֹים בְּיוֹים בְּיבְיבְּיוֹי בְּיוֹים בְיּבְיבְיוֹן וְיצִייְיוּ בְּיבְּיוֹים בְּיבְיוֹים וְיבְבְּיוֹיוֹי בְיוֹים בְּיבְּיבְיוֹים בְּיבְּיוֹים בְּיוֹבְיבְּיוֹים בְּיבְבְאָבוֹיוֹ בְּיבְיוֹים בְּיבְּיוֹב בְּיבְּיוֹים בְּיבְּיוֹים בְּיבְּאוֹי בְּיבְּיוֹים בְּיבְבְיוֹב וְיבְיבְיוֹים בְּיבְיבְיוֹים בְּיבְיבְיוֹים בְּיבְיבְיוֹים בְּיבְבְּיה בְּיוֹבְיוֹים בְּיבְיבְיוֹיוּיב

4. Shemuel II 12:29-30

וַיֶּאֶסֹף דָּוִד אֶת כָּל הָעָם וַיֵּלֶדְ רַבָּתָה וַיִּלָּחֶם בָּהּ וַיִּלְכְּדָה: וַיִּקֹח אֶת עֲטֶרֶת מַלְכֶּם מֵעַל ראֹשׁוֹ וּמִשְׁקֵלָה כִּכַּר זָהָב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי עַל ראֹשׁ דָּוִד... רש"י: את עטרת מלכם - תועבת בני עמון מלכם שמו לשון מולך:

And David gathered the entire nation and went to Rabbat, and he fought her and conquered her. And he took the crown of *Malkam* from his head, and its weight was one *kikar* of gold and a precious stone, and it was on David's head... Rashi: "the crown of *Malkam*" – The idol of Amon was named *Malkam*, like *Molech*.

5. The Mesha Stele (William Hayes Ward translation), 9th century BCE, Lines 17-18 And from there I took the vessels of 'T, and I brought them before Kemosh.

6. Melachim II 24:12-13

וַיַּצֵא יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל מֶלֶךְ בָּבֶל הוּא וְאָמּוֹ וַעֲבָדָיו וְשָׁרָיו וְסָרִיסִיו וַיִּקּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה לְמָלְכוֹ: וַיּוֹצֵא מִשָּׁם אֶת כָּל אוֹצְרוֹת בִּית הַמֵּלֶךְ וַיְקצֵץ אֶת כָּל כִּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עֲשָׁה שָׁלֹמה מֵלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּהֵיכַל ד' כַּאֲשֶׁר דְּבֵּר ד'....

And Yehoyachin, King of Judea, went out to the Babylonian king – him, his mother, his servants, his officers and his *sarisim*. And the Babylonian king took him in the eighth year of [Nevuchadnezzar's] reign. And he took out from there all of the stores of the house of Gd and the stores of the king's house, and he cut up all of the gold vessels which Shlomo, King of Israel had made in the Sanctuary of Gd, as Gd had said....

7. Melachim II 25:14-15

ָוְאֵת הַסִּירֹת וָאֵת הַיַּעִים... וָאֶת כַּל כָּלֵי הַנָּחֹשֶׁת אֲשֶׁר יִשַּׁרְתוּ בַם לַקַחוּ: וָאֵת הַמַּחָתּוֹת...

And the pots and shovels... and all of the copper vessels with which they had served, they took. And the pans...

8. Daniel 1:1-2

בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךּ יְהוּדָה בָּא נְבוּכַדְנֶאצַר מֶלֶךּ בָּבֶל יְרוּשָׁלַם וַיָּצַר עָלֶיהָ: וַיִּמֵן ד' בְּיָדוֹ אֶת יְהוֹיָקִים מֶלֶךּ יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בִית הָאֵלֹקִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ שִׁנְעָר בֵּית אֱלֹהָיו [חול] וְאֶת הַכַּלִים הַבִּיא בֵּית אוֹצַר אֱלֹהָיו [חול]:

In the third year of the reign of Yehoyakim, King of Judea, Nevuchadnezzar King of Babylon came to Jerusalem, and besieged her. And Gd gave Yehoyakim, King of Judea, into his hand, with some of the vessels of the house of Gd. And he brought them to Shinar, to the house of his god, and he brought the vessels into the store of his god.

9. Daniel 5:1-2

בֶּלְשַׁאצֵּר מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רֵב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֲלַף וְלָקֶבֵל אַלְפָּא חַמְרָא שָׁתֵה: בֵּלְשַׁאצַר אֲמֵר בִּטְעֵם חַמְרָא לְהַיְתָיָה לְמָאנֵי דַּהָבָא וְכַסְפָּא דִּי הַנְפַק נְבוּכַדְנֵצֵּר אֲבוּהִי מָן הֵיכִלָּא דִּי בִירוּשָׁלֶם וִיִּשִׁתּוֹן בָּהוֹן...

King Belshazzar made a great meal for his one thousand leaders, and he drank wine opposite one thousand. Because of the wine, Belshazzar said to bring the gold and silver vessels which his father Nevuchadnezzar had taken out of the palace in Jerusalem, and they would drink with them...

Approach 2: Depraved Twins: Achashverosh and Belshazzar

10. Daniel 5:10-11

מַלְכָּתָא לָקֶבֶל מָלֵי מַלְכָּא וְרַבְרָבָנוֹהִי לְבֵית מִשְׁתִּיָא עַלַּת, עֲנָת מַלְכָּתָא וַאֲמֶרֶת מַלְכָּא לְעָלְמִין חֵיִי אַל יְבַהְלוּהְ רַעִּיוֹנָהְ וְזִינָהְ אַל יִשְׁתַּנּוֹ: אִיתִי גְּבַר בַּמַלֹכוּתךְ...

At the word of the king and his leaders, the queen came to the feast. The queen declared and said: May the king live forever! Do not be frightened by your thoughts, and let your face not change. There is a man in your empire...

11. Daniel 5:17

"בַּאדִין עָנָה דָנַיֵּאל וְאָמֵר קֵדָם מֹלְכָּא "מַתְּנָתְךְ לָךְּ לֶהֶוְיָן וּנְבָזְבְּיָתָהְ לְאָחֲרָן הַב, בְּרֵם כְּתָבָא אֶקְרֵא לְמֹלְכָּא וּפִשְׁרָא אֲהוֹדְעְנַה:"
Then Daniel declared before the king, "Keep your gifts, and give your spoils to others, but I will read the text to the king, and I will tell him the meaning."

12. Talmud, Megilah 12b

"ויקצף המלך מאד" אמאי דלקה ביה כולי האי? אמר רבא: שלחה ליה: בר אהורייריה דאבא! אבא לקבל אלפא חמרא שתי ולא רוי וההוא גברא אשתטי בחמריה

"And the king was very angry." Why was he so upset? Rava said: She sent to him, "Son of my father's stable boy! My father drank the equal of one thousand men and was not intoxicated, and this man becomes foolish in his wine."

Approach 3: Our arc of defeat and victory

13. Talmud, Ketuvot 110b-111a

אמר רב יהודה: כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה שנאמר (ירמי' כז:כב) "בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אותם נאם ד'". ורבי זירא? ההוא בכלי שרת כתיב. ורב יהודה? כתיב קרא אחרינא...

Rav Yehudah said: Anyone who ascends from Babylon to the Land of Israel violates a commandment, as it says, "They will be brought to Babylon, and there they will be until the day I recall them; this is the word of Gd." And what did Rabbi Zeira think? That is written regarding the vessels of service. And Rav Yehudah? He brought another verse...

14. Yirmiyahu 27:21-22

בי כה אָמַר ד' אלקי ישראל עַל הַכּלִים הַנּוֹתְרִים בֵּית ד' וּבִית מֶלֶךְ יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם: בָּכֶלָה יוּבָאוּ וְשָׁמָּה יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי אֹתָם נְאֵם ד'... For so says Gd, Lord of Israel, regarding the vessels that remain in the house of Gd and in the house of the king of Judah and Jerusalem. They will be brought to Babylon, and there they will be until the day I recall them...

15. Ezra 1:7

וָהַמֵּלֵךְ כּוֹרֵשׁ הוֹצִיא אֶת כָּלֵי בֵית ד' אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְנַצַּר מִירוּשַׁלַם וַיִּתְּנֵם בְּבֵית אֱלֹהַיו [חול]:

And King Cyrus brought out the vessels of the house of Gd which Nevuchadnezzar had taken from Jerusalem, placing them in the house of his god.

16. Yeshayah 43:14

פֹה אָמַר ד' גֹאַלְכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי בָבֶלָה...

So declares Gd, your Redeemer, the Holy One of Israel. I have sent to Babylon for you...